

Δείκτες αξιολόγησης δεξιοτήτων επικοινωνίας

Δρ Αναστασία Φακίδου

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου
ΠΕΚΕΣ Θεσσαλίας

Στόχοι

- Να διασαφηνιστεί το περιεχόμενο της έννοιας: «επικοινωνία-δεξιότητες επικοινωνίας».
- Να παρουσιαστούν οι περιγραφικοί δείκτες που αφορούν στις δεξιότητες επικοινωνίας (σύμφωνα με έρευνα του Συμβουλίου της Ευρώπης).
- Να προταθεί ένας τρόπος σύνδεσης της ρουμπρίκας του Υποδείγματος του ΦΕΚ 4676 Β /11-10-2021 με τους περιγραφικούς δείκτες επικοινωνίας.

**Κριτική σκέψη,
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ,
Συνεργασία,
Δημιουργικότητα**

- A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs)
- A2. Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα
- A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας

**Δεξιότητες 21^{ου}
αι. (4cs)**

- B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής
- B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας
- B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης
- B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας

Δεξιότητες Ζωής

**Εργαστήρια Δεξιοτήτων:
Κύκλοι δεξιοτήτων**

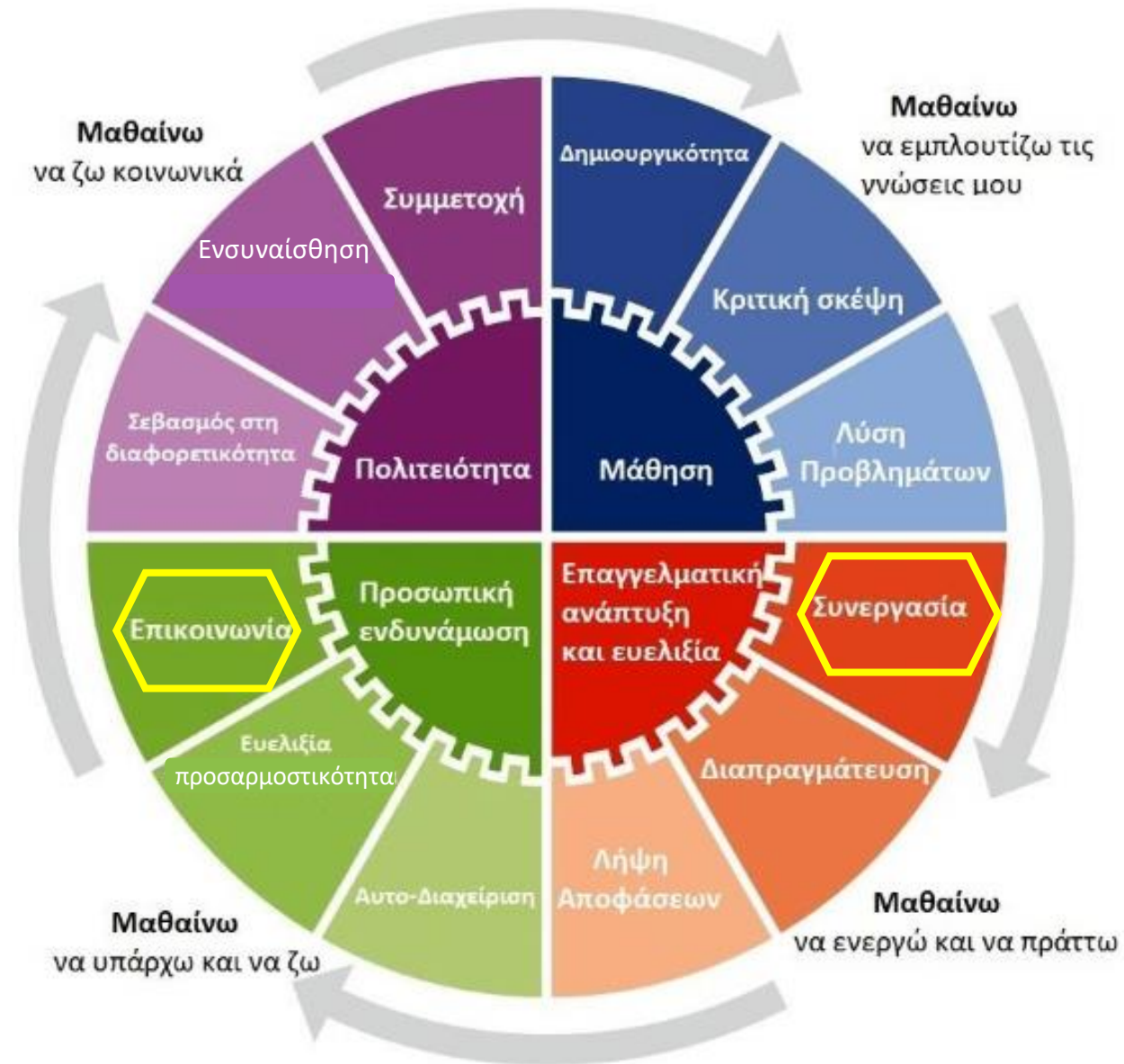
**Δεξιότητες της
τεχνολογίας, της
μηχανικής και της
επιστήμης**

- Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας
- Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των μέσων
- Γ3. Ρομποτική

**Δεξιότητες
του νου**

- Δ1. Στρατηγική σκέψη
- Δ2. Πλάγια σκέψη
- Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός
- Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές
- Δ5. Δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης

Σύμφωνα με τη UNICEF οι 12 βασικές δεξιότητες ζωής είναι:

Επικοινωνιακή ικανότητα (communication competence) είναι...

Η γνώση σχετικά με την κατάλληλη και αποτελεσματική διαπροσωπική επικοινωνία ανάμεσα στα άτομα που αλληλεπιδρούν,

το κίνητρο για δέσμευση στην κοινωνική αλληλεπίδραση,

τις μεταγνωστικές επικοινωνιακές ικανότητες (Purhonen & Valkonen, 2013)

με βάση τις συγκεκριμένες (διευκολυντικές ή δυσχερείς) συνθήκες επικοινωνίας (Spitzberg, 2013).

Περιγραφικοί δείκτες είναι...

...δηλώσεις που αναφέρονται σε μια **συγκεκριμένη** και **ευδιάκριτη** συμπεριφορά ενός ατόμου που έχει κατακτήσει ένα **ορισμένο επίπεδο** ικανότητας (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018).

Δείκτες Επικοινωνιακής Ικανότητας

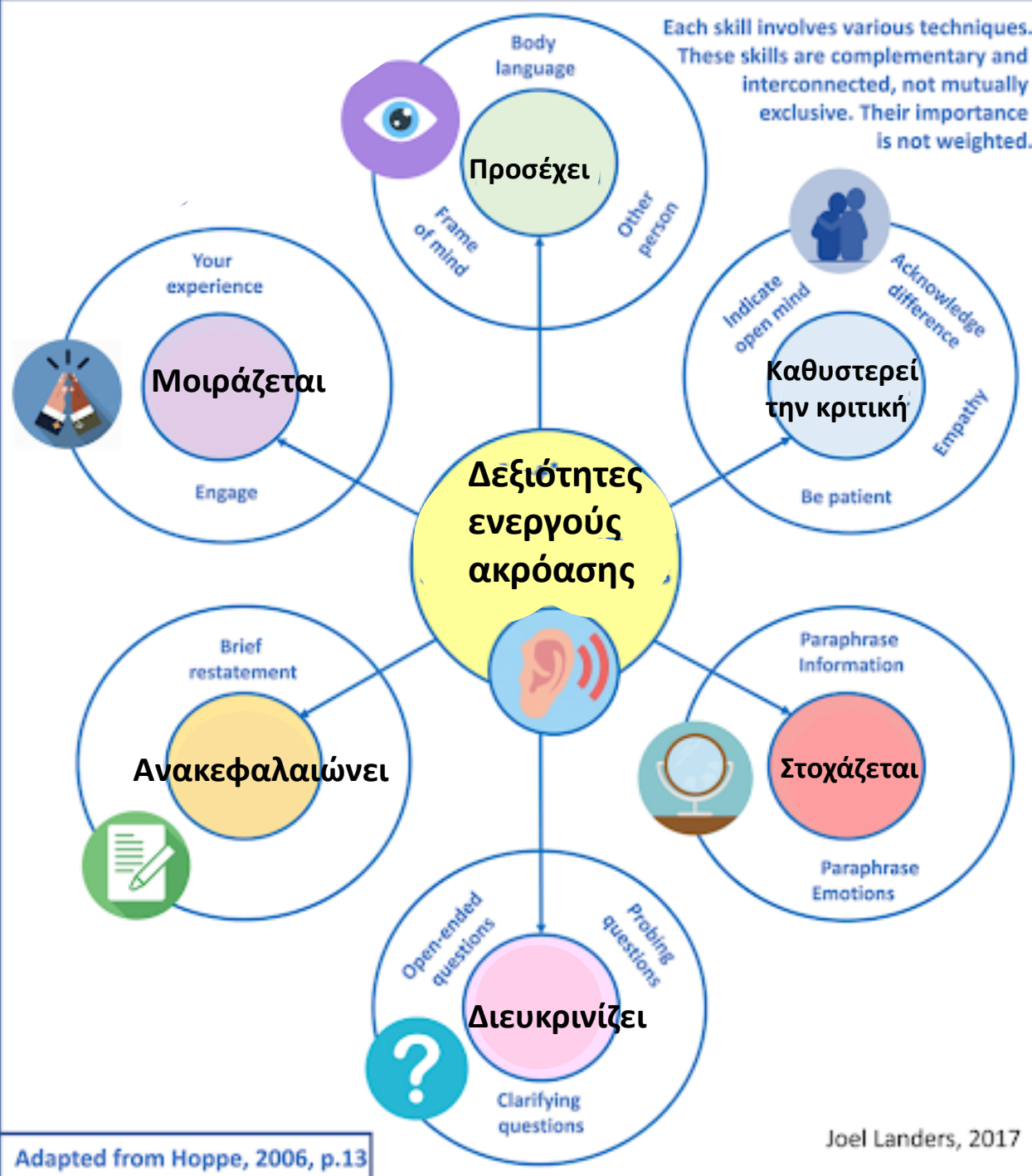
- Οι δείκτες αποτελεσματικής επικοινωνίας σχετίζονται με:
 - (α) την **ενσυναίσθηση** (ικανότητα να καταλαβαίνει τα συναισθήματα του άλλου),
 - (β) την **επανάληψη** του μηνύματος,
 - (γ) τη σωστή **διαχείριση του χρόνου** της συζήτησης,
 - (δ) την εξασφάλιση **συνθηκών για επικέντρωση στο μήνυμα** (McShane & Glinow, 2012).
- Η αποτελεσματική επικοινωνία εξαρτάται από την ικανότητα του πομπού να λαμβάνει τα μηνύματα των γύρω του ως **ΕΝΕΡΓΟΣ ΑΚΡΟΑΤΗΣ** (McShane & Glinow, 2012).

Δεξιότητες ενεργούς ακρόασης

Μοιράζεται:
συμμετέχει, μοιράζεται τις δικές του εμπειρίες, ιδέες

Ανακεφαλαιώνει:
Προβαίνει σε σύντομη αναδιατύπωση

Ζητά διευκρινίσεις:
Θέτει ερωτήσεις που εγείρουν στοχασμό,
θέτει διευκρινιστικές ερωτήσεις, ανοιχτές ερωτήσεις

Προσέχει: διατηρεί βλεμματική επαφή, προσέχει τη «γλώσσα σώματος» των άλλων

Καθυστερεί την κριτική: «είναι ανοιχτός/ή», αναγνωρίζει τη διαφορά-διαφορετικότητα, δείχνει ενσυναίσθηση, δείχνει υπομονή

Στοχάζεται: Παραφράζει τις πληροφορίες, τα συναισθήματα

Επικοινωνιακή ικανότητα είναι...

- Η ικανότητα επικοινωνίας στη **μητρική γλώσσα** και η επικοινωνία στις **ξένες γλώσσες** (ικανότητα γραμματισμού και πολυγλωσσική ικανότητα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2006, 2018).
- **Προσωπική, κοινωνική και μεταγνωστική ικανότητα:**
 - η κατανόηση των κωδίκων συμπεριφοράς και των κανόνων επικοινωνίας που είναι αποδεκτοί σε **διαφορετικές κοινωνίες και περιβάλλοντα,**
 - η ικανότητα **διαπραγμάτευσης,**
 - η ικανότητα επίδειξης **ανεκτικότητας, έκφρασης και κατανόησης διαφορετικών απόψεων,**
 - η δημιουργία κλίματος **εμπιστοσύνης και ενσυναίσθησης,**
 - η ικανότητα **συνεργασίας** σε ομάδες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2015): Competency Framework & Core Values

Επικοινωνία: Η ικανότητα
(α) να οργανώνει και να παρουσιάζει πληροφορίες, απόψεις και έννοιες με ένα συνεκτικό, κατανοητό και ενδιαφέροντα τρόπο προς ποικίλα ακροατήρια, και
(β) να ακούει και να αποκρίνεται σε πληροφορίες, ερωτήματα και αιτήματα άλλων.

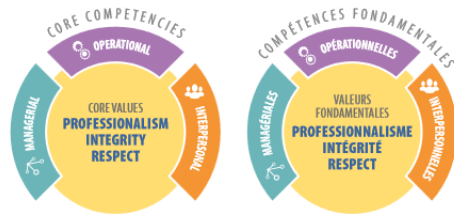
Δείκτες:

- **Ακούει προσεκτικά** τους άλλους με τρόπο αμερόληπτο-αντικειμενικό, ώστε να τους καταλάβει.
- **Θέτει ερωτήματα** που εγείρουν οπτικές-στοχασμό, δέσμευση ή δράση και διατηρούν την αμφίδρομη επικοινωνία.
- **Μοιράζεται με τους άλλους** πληροφορίες, απόψεις, ιδέες.
- **Παρέχει σχετικές πληροφορίες** ή ιδέες με σαφή, ακριβή, σύντομο τρόπο.
- Επιλέγει τον αποτελεσματικότερο **τρόπο και μέσο επικοινωνίας**.
- **Κατανοεί τη γλώσσα του σώματος** (τη δική του και του άλλου) αναγνωρίζοντας την έκφραση συναισθημάτων και σκέψεων, και τη αξιοποιεί κατά την επικοινωνία.
- Επικοινωνεί αποτελεσματικά σε **διαφορετικές γλώσσες**.

Πηγή: https://publicsearch.coe.int/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016807815e2

Directorate
of Human Resources

Direction
des ressources humaines

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

12. Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης

70	Ακούει προσεκτικά τις διαφορετικές απόψεις	Βασικό
71	Ακούει προσεκτικά τους άλλους Ακούει αμερόληπτα ή ενεργητικά;	
72	Παρακολουθεί τις χειρονομίες των ομιλητών και συνολικά τη γλώσσα του σώματος για να μπορεί να διαπιστώνει το νόημα των λόγων τους	Μέσο
73	Μπορεί να ακούει αποτελεσματικά ώστε να αποκρυπτογραφεί τα νοήματα και τις προθέσεις του άλλου	
74	Δίνει προσοχή σε όσα οι άλλοι υπονοούν αλλά δεν λένε	Προχωρημένο
75	Παρατηρεί πώς άνθρωποι με άλλους πολιτισμικούς δεσμούς αντιδρούν στην ίδια κατάσταση	

12. Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης

Συνολικά 15 δείκτες

A/A	Αριθμός βασικού περιγραφικού δείκτη	Περιγραφικός δείκτης	Κατάταξη
1201	ΒΠΔ 70	Ακούει προσεκτικά τις διαφορετικές απόψεις	Βασικό
1202	ΒΠΔ 71	Ακούει προσεκτικά τους άλλους	Βασικό
1203		Ακούει ενεργά τους άλλους	Βασικό
1204		Δίνει σημασία όχι μόνο σε αυτά που λέγονται αλλά και στον τρόπο που λέγονται	ΒΜ
1205		Θυμάται λεπτομέρειες της συμπεριφοράς των άλλων	ΒΜ
1206		Δίνει μεγάλη σημασία στη συμπεριφορά των άλλων	ΒΜ
1207	ΒΠΔ 72	Παρακολουθεί τις χειρονομίες των ομιλητών και συνολικά τη <u>γλώσσα του σώματος</u> για να μπορεί να διαπιστώνει το νόημα των λόγων τους	Μέσο
1208	ΒΠΔ 73	Μπορεί να ακούει αποτελεσματικά ώστε να αποκρυπτογραφεί τα νοήματα και τις προθέσεις του άλλου	Μέσο
1209		Παρακολουθεί τη <u>γλώσσα του σώματος</u> των ανθρώπων για να κατανοεί αυτά που προσπαθούν να πούνε	Μέσο

Ακούει με τρόπο αμερόληπτο-αντικειμενικό

Διατηρεί βλεμματική επαφή, σημειώνει, ζητά διευκρινίσεις, ενισχύει τον άλλον

Τόνος, ταχύτητα, ένταση φωνής

1210		Όταν είναι νεοφερμένος σε μια ομάδα που περιλαμβάνει άτομα από διαφορετική χώρα, προσπαθεί να ανακαλύψει τους κανόνες της ομάδας παρατηρώντας τη συμπεριφορά όλων	ΜΠ
1211		Ανακαλύπτει τα γλωσσικά μοτίβα ενός συνομιλητή που ομιλεί τη μητρική του γλώσσα (π.χ. όταν απαιτεί κάτι, όταν ζητά συγγνώμη ή όταν εκφράζει παράπονα) παρατηρώντας προσεκτικά τη συμπεριφορά του	ΜΠ
1212		Χρησιμοποιεί τις <u>μη λεκτικές ενδείξεις</u> άλλων ανθρώπων για να αντιληφθεί τις μη εκφρασμένες σκέψεις ή ανησυχίες τους	ΜΠ
1213	ΒΠΔ 74	Δίνει προσοχή σε όσα οι άλλοι υπονοούν αλλά δεν λένε	Προχωρημένο
1214	ΒΠΔ 75	Παρατηρεί πώς άνθρωποι με άλλους πολιτισμικούς δεσμούς αντιδρούν στην ίδια κατάσταση	Προχωρημένο
1215		Παρατηρεί προσεκτικά τη συμπεριφορά των ανθρώπων που έχουν άλλους πολιτισμικούς δεσμούς	Προχωρημένο

15. Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες

88	Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα	Βασικό
89	Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο	
90	Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει κατανοήσει τις θέσεις των άλλων	Μέσο
91	Μπορεί να υιοθετεί διαφορετικούς τρόπους εκφράσεων ευγενείας σε άλλη γλώσσα	
92	Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας διευκρινίσεις	Προχωρημένο
93	Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις	

15. Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες

A/A	Αριθμός βασικού περιγραφικού δείκτη	Περιγραφικός δείκτης	Κατάταξη
1501	ΒΠΔ 88	Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα	Βασικό
1502	ΒΠΔ 89	Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο	Βασικό
1503		Όταν μιλά με κάποιον, προσπαθεί να διατηρεί οπτική επαφή μαζί του	Βασικό
1504		Χρησιμοποιεί <u>χειρονομίες</u> για να γίνεται κατανοητός/ή	Βασικό
1505		Μπορεί να περνά το μήνυμα που θέλει	Βασικό
1506		Κάνει ερωτήσεις για να μπαίνει σε μια συζήτηση	ΒΜ
1507		Χρησιμοποιεί τη <u>γλώσσα του σώματος</u> για να τονίσει αυτά που λέει	ΒΜ
1508		Επικοινωνεί στους άλλους ότι είναι δεκτικός/ή στις ιδέες τους	ΒΜ
1509		Επιτυγχάνει καλή αλληλεπίδραση με άλλους ανθρώπους επικοινωνώντας μαζί τους με σαφήνεια	ΒΜ
1510		Μπορεί να αντιλαμβάνεται πότε δύο άνθρωποι προσπαθούν να πουν το ίδιο πράγμα, αλλά με διαφορετικούς τρόπους	ΒΜ
1511		Όταν υπάρχει πρόβλημα επικοινωνίας, βρίσκει πολύ συχνά τρόπους να το παρακάμψει (π.χ. χρησιμοποιώντας <u>χειρονομίες</u> , <u>εξηγώντας</u> εκ νέου, <u>απλοποιώντας</u>)	ΒΜ
1512		Χρησιμοποιεί τα χέρια του/της για να κάνει πιο παραστατικά αυτά που θέλει να πει	ΒΜ
1513	ΒΠΔ 90	Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει κατανοήσει τις θέσεις των άλλων	Μέσο
1514	ΒΠΔ 91	Μπορεί να υιοθετεί διαφορετικούς τρόπους εκφράσεων ευγενείας σε άλλη γλώσσα	Μέσο
1515		Μπορεί να πειθεί και να κάνει διαπραγματεύσεις με άλλους ανθρώπους	Μέσο
1516		Βεβαιώνεται ότι το νόημα των μηνυμάτων του/της γίνεται απολύτως κατανοητό	Μέσο

Συνολικά
30
δείκτες

1517		Μπορεί να αντιλαμβάνεται πότε ένας άνθρωπος τον/την ακούει, αλλά δεν προσέχει αυτά που λέει	Μέσο
1518		Όταν προκύπτει ασάφεια στην επικοινωνία, μπορεί να παρέχει διευκρινίσεις ή να αντιμετωπίζει ικανοποιητικά την κατάσταση	Μέσο
1519		Μπορεί να προσαρμόζει και να τροποποιεί τη δική του/της γλωσσική και επικοινωνιακή συμπεριφορά ώστε να χρησιμοποιεί τις επικοινωνιακές συμβάσεις που αρμόζουν στον συνομιλητή του/της	ΜΠ
1520		Μπορεί να επικοινωνεί αποδοτικά και αποτελεσματικά σε ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον	ΜΠ
1521		Μπορεί να είναι βέβαιος/η ότι έχει κατανοήσει τον συνομιλητή του/της πριν δώσει μια απάντηση	ΜΠ
1522		Αναδιαιτυπώνει τα λεγόμενα ενός συνομιλητή, ώστε να είναι βέβαιος/η ότι έχει κατανοήσει το περιεχόμενό τους	ΜΠ
1523		Μπορεί να διαχειρίζεται τις διακοπές στην επικοινωνία προβαίνοντας σε επαναδιαιτυπώσεις, αναθεωρήσεις ή απλουστεύσεις των παρεξηγημένων επικοινωνιών του/της	ΜΠ
1524		Μπορεί να αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τρόπους ομιλίας που χρησιμοποιούνται σε μία τουλάχιστον κοινωνική ή πολιτισμική ομάδα	ΜΠ
1525		Μπορεί να ζητά διευκρινίσεις με κατάλληλο και λεπτό τρόπο σε περιπτώσεις που εντοπίζονται ανακολουθίες ανάμεσα στα λεκτικά και τα μη λεκτικά μηνύματα που περνά ένα άλλο άτομο	ΜΠ
1526	ΒΠΔ 92	Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας διευκρινίσεις	Προχωρημένο
1527	ΒΠΔ 93	Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις	Προχωρημένο
1528		Μπορεί να ανταποκρίνεται στις επικοινωνιακές ανάγκες των διαπολιτισμικών καταστάσεων με τη χρήση κοινής γλώσσας για την κατανόηση μιας άλλης γλώσσας	Προχωρημένο
1529		Μπορεί να αναγνωρίζει τις διαφορετικές επικοινωνιακές συμβάσεις που χρησιμοποιούνται σε τουλάχιστον μια άλλη κοινωνική ή πολιτισμική ομάδα	Προχωρημένο
1530		Είναι γλωσσικά και πολιτισμικά ικανός/ή σε τουλάχιστον ακόμα μια γλώσσα και έναν πολιτισμό πέραν των δικών του/της	Προχωρημένο

19. Γνώση και κριτική κατανόηση της γλώσσας και της επικοινωνία

112	Μπορεί να εξηγεί πώς ο τόνος της φωνής, η οπτική επαφή και η γλώσσα του σώματος συμβάλλουν στην επικοινωνία	Βασικό
113	Μπορεί να περιγράφει τον κοινωνικό αντίκτυπο και την επίδραση σε άλλους των διαφορετικών τρόπων επικοινωνίας	Μέσο
114	Μπορεί να εξηγεί πώς οι κοινωνικές σχέσεις κωδικοποιούνται μέσα στις γλωσσικές εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στις συζητήσεις (π.χ. χαιρετισμοί, προσφωνήσεις, χρήση χυδαίων εκφράσεων)	
115	Μπορεί να εξηγεί γιατί οι άνθρωποι με διαφορετικούς πολιτισμικούς δεσμούς ενδέχεται να ακολουθούν διαφορετικές <u>λεκτικές και μη λεκτικές επικοινωνιακές συμβάσεις</u> που έχουν νόημα από τη δική τους οπτική	Προχωρημένο
116	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις διαφορετικές επικοινωνιακές συμβάσεις που χρησιμοποιούνται σε μία τουλάχιστον κοινωνική ομάδα ή σε έναν πολιτισμό	

19. Γνώση και κριτική κατανόηση της γλώσσας και της επικοινωνίας

Συνολικά 13 δείκτες

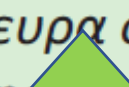
A/A	Αριθμός βασικού περιγραφικού δείκτη	Περιγραφικός δείκτης	Κατάταξη
1901	ΒΠΔ 112	Μπορεί να εξηγήσει πώς ο τόνος της φωνής, η οπτική επαφή και η γλώσσα του σώματος συμβάλλουν στην επικοινωνία	Βασικό
1902	ΒΠΔ 113	Μπορεί να περιγράψει τον κοινωνικό αντίκτυπο και την επίδραση σε άλλους των διαφορετικών τρόπων επικοινωνίας	Μέσο
1903	ΒΠΔ 114	Μπορεί να εξηγήσει πώς οι κοινωνικές σχέσεις κωδικοποιούνται μερικές φορές στις γλωσσικές εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στις συζητήσεις (π.χ. χαιρετισμοί, προσφωνήσεις, χρήση χυδαίων εκφράσεων)	Μέσο
1904		Μπορεί να εξηγήσει πώς χρησιμοποιούνται οι διαφορετικές γλωσσικές μορφές σε διαφορετικές καταστάσεις και περιβάλλοντα	Μέσο
1905		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά πώς διαφορετικοί τρόποι επικοινωνίας ενδέχεται να καταλήξουν σε διακοπή της επικοινωνίας	Μέσο
1906		Μπορεί να περιγράψει διαφορετικές επικοινωνιακές συμβάσεις που χρησιμοποιούνται σε τουλάχιστον μία άλλη κοινωνική ή πολιτισμική ομάδα	Μέσο
1907		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά πώς διαφορετικού είδους ακροατήρια ενδέχεται να προσλαμβάνουν διαφορετικά την ίδια πληροφορία	Μέσο
1908		Μπορεί να περιγράψει ορισμένες επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει το διαφορετικό γλωσσικό ύφος σε κοινωνικές και εργασιακές περιστάσεις	Μέσο

1909		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά πώς η διαπολιτισμική επικοινωνία μπορεί να επηρεάζει τις σχέσεις ανάμεσα σε ανθρώπους που έχουν διαφορετικούς πολιτισμικούς δεσμούς	ΕΠ
1910		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά πώς οι υποθέσεις, οι προκαταλήψεις, οι αντιλήψεις, οι πεποιθήσεις και οι κρίσεις ενός ατόμου εξαρτώνται από τη/τις συγκεκριμένη/ες γλώσσα/ες που μιλά	ΕΠ
1911		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά ορισμένες επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει το διαφορετικό γλωσσικό ύφος σε κοινωνικές και εργασιακές περιστάσεις	ΕΠ
1912	ΒΠΔ 115	Μπορεί να εξηγήσει γιατί οι άνθρωποι με διαφορετικούς πολιτισμικούς δεσμούς ενδέχεται να ακολουθούν διαφορετικές λεκτικές και μη λεκτικές επικοινωνιακές συμβάσεις που έχουν νόημα από τη δική τους οπτική	Προχωρημένο
1913	ΒΠΔ 116	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις διαφορετικές επικοινωνιακές συμβάσεις που χρησιμοποιούνται σε μία τουλάχιστον κοινωνική ομάδα ή σε έναν πολιτισμό	Προχωρημένο

Διαπροσωπική επικοινωνία

Περιγραφικός δείκτης	Περιεχόμενο
Μετάδοση της πληροφορίας	Επιλέγω την κατάλληλη πληροφορία όπως και το μέσο μετάδοσης, ανάλογα με τον στόχο της επικοινωνίας και τις ανάγκες των συνομιλητών.
<u>Ευαισθησία στα συναισθήματα των άλλων</u>	Επιδεικνύω ευαισθησία και σεβασμό στο συναισθηματικό περιεχόμενο της πληροφορίας, τις προτιμήσεις και την κουλτούρα του δέκτη, καθώς και στη φυσική και ψυχολογική του κατάσταση.
Πρόσληψη της πληροφορίας	Κατανοώ πλήρως το μήνυμα από τον δέκτη και προβαίνω σε έναν εποικοδομητικό σχολιασμό ή την αναπαραγωγή του.
<u>Ανατροφοδότηση</u>	Επιβεβαιώνω τη λήψη του μηνύματος από τον δέκτη και «ενημερώνω» τον πομπό για την αποτελεσματικότητά του,
Συνθήκες χώρου και χρόνου	Επιλέγω τις κατάλληλες συνθήκες χώρου και χρόνου που ευνοούν την επικοινωνία, περιορίζοντας τον θόρυβο.
<u>Μη λεκτική επικοινωνία</u>	Χρησιμοποιώ κατάλληλα τη μη λεκτική επικοινωνία, ώστε να προωθήσω μια εποικοδομητική επικοινωνία – σχέση
Συνεργασία	Επιδεικνύω ομαδικό πνεύμα και συνεργάζομαι αρμονικά στο πλαίσιο διαπροσωπικών επαγγελματικών σχέσεων.
Διαπολιτισμική Επικοινωνία	Αλληλεπιδρώ αποτελεσματικά με δύο ή περισσότερα μέλη διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων (διεθνών, διαθρησκευτικών, διεθνικών, διαφυλετικών).
Δέσμευση στις διαπροσωπικές σχέσεις	Επιθυμώ να διατηρήσω σταθερές διαπροσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις μέσω της εμπιστοσύνης και της αφοσίωσης.

Από την καθοδήγηση προς την αυτονομία και τη μεταφορά μάθησης

	1 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)	ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα <u>καθοδήγησης</u>	<u>καταβάλλει προσπάθεια</u> , συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, <u>ζητά υποστήριξη</u> κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	αναλαμβάνει <u>πρωτοβουλίες</u> και προωθεί <u>συνεργατικές στρατηγικές</u> κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για <u>γενίκευση</u> , <u>μεταφέρει</u> την εκδηλούμενη δεξιότητα σε <u>άλλες</u> δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα
	 Ναι, αλλά κατόπιν καθοδήγησης, όχι μόνος/η.	 Ναι, προσπαθεί μόνος/η, αλλά ζητά βοήθεια.	 Ναι, μόνος/η, και βοηθά ή συνεισφέρει προς άλλους/ες	 Ναι, μόνος/η, και μεταφέρει σε άλλες δραστηριότητ.

	1 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
<p>Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)</p> <p>Δεξιότητα επικοινωνίας-> Δείκτης: Ακούει ενεργά (κρατά σημειώσεις, ζητά διευκρινίσεις, ενισχύει τον πομπό)</p>	<p>ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης</p> <p>Ακούει ενεργά τους άλλους κατόπιν σχετικών υποδείξεων και καθοδήγησης του/της εκπ/κού</p>	<p>καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα</p> <p>Καταβάλλει προσπάθεια να ακούει ενεργά τους άλλους και ζητά υποστήριξη από άλλους/ες.</p>	<p>αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα</p> <p>Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες στην ομάδα για την ενίσχυση της ενεργούς ακρόασης των άλλων μελών.</p>	<p>εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει</p> <p>Προβαίνει σε δραστηριότητες ενεργούς ακρόασης σε δραστηριότητες άλλων μαθημάτων.</p>

Παράδειγμα

	1 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4 ^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
<p>Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)</p> <p>Δεξιότητα επικοινωνίας-> Δείκτης: Παρακολουθεί τη γλώσσα του σώματος των ομιλητών για να διαπιστώνει το νόημα των λόγων τους.</p>	<p>ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης</p> <p>Παρακολουθεί τη γλώσσα του σώματος των ομιλητών κατόπιν σχετικών υποδείξεων και καθοδήγηση του/της εκπ/κού</p>	<p>καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα</p> <p>Καταβάλλει προσπάθεια να παρακολουθήσει τη γλώσσα του σώματος των ομιλητών και ζητά υποστήριξη από άλλους/ες.</p>	<p>αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα</p> <p>Προωθεί αναλαμβάνει πρωτοβουλίες στην ομάδα για την παρακολούθηση της γλώσσας του σώματος των άλλων μελών.</p>	<p>εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει</p> <p>Προβαίνει σε παρακολούθηση της γλώσσας του σώματος των ομιλητών σε δραστηριότητες και άλλων μαθημάτων.</p>

Παράδειγμα

Βιβλιογραφία

- Council of Europe (2015): Competency Framework and Core Values. Retrieved from https://publicsearch.coe.int/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016807815e2
- Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. & ΕΚΠΑ (2021). Εθνικό Πλαίσιο Δεξιοτήτων Διαχείρισης Ζωής και Σταδιοδρομίας. Διαθέσιμο στο https://www.eoppep.gr/images/SYEP/career_competences_framework.pdf
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2006). *Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης*. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2006/962/ΕΚ). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EL/TXT/?uri=celex:32006H0962>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018). *Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης*. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2018/C 189/01). Retrieved from [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)
- Hoppe, M. (2006). *Active Listening: Improve Your Ability to Listen and Lead*. Greensboro, North Carolina: Center for Creative Leadership.
- McShane, St. & von Glinow, M. (2012). *Organizational Behavior*. London: McGraw-Hill Education.
- Συμβούλιο της Ευρώπης (2018). *Πλαίσιο αναφοράς ικανοτήτων για δημοκρατικό πολιτισμό: Περιγραφικοί δείκτες ικανοτήτων* (τόμος 2). Διαθέσιμο στο <https://rm.coe.int/rfcdc-greek-volume-2/1680a3bf13>
- Purhonen, P. & Valkonen, T. (2013). Measuring Interpersonal Communication Competence in SME internationalization. *Journal of Intercultural Communication*, 14(33). Retrieved from <https://immi.se/intercultural/nr33/purhonen.html>
- UNICEF (2017a). Life Skills & Citizenship Education. Retrieved from <https://www.unicef.org/mena/lscce-measurement-instrument>